

Dosarul nr. 2ra-1196/22
(2-18185684-01-2ra-26082022)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Lastavețchi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Pruteanu, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de recurentul Ion Preda,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Preda împotriva
lui Vitalie Vieru cu privire la eliberarea spațiului de uz comun, repararea
prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de judecată,

la cererea reconvențională depusă de Vitalie Vieru împotriva lui Ion Preda,
Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 144 cu privire la eliberarea spațiului
de uz comun, dezinstalarea ușii, repararea prejudiciului moral și încasarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respinsă cererea de apel depusă de apelantul Ion Preda, reprezentat de avocatul
Andrei Briceac, a fost menținută hotărârea din 03 noiembrie 2021 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 27 august 2018, Ion Preda a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Vitalie Vieru cu privire la eliberarea spațiului de uz comun, repararea
prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, începând cu luna aprilie a
anului 2000 este proprietarul bunului imobil situat în mun. XXXXX, str. XXXXX,
ap. XXX.

A menționat reclamantul că la 28 septembrie 2013, pârâtul Vitalie Vieru a
procurat apartamentul vecin din același bloc locativ situat în mun. XXXXX, str.
XXXXX, ap. XXX, iar din momentul procurării apartamentului, Vitalie Vieru a
ocupat abuziv debaraua care se află la etajul 2, prin ce a încălcat grav dreptul
vecinilor la folosirea spațiilor de uz comun îngrădind și accesul la țeava cu gunoi.

A comunicat reclamantul că la 29 iulie 2017, I.P. Buiucani a întocmit
procesul-verbal privind actele constatate, prin care a verificat la fața locului
declarațiile petiționarului Ion Preda.

A mai indicat reclamantul că la 31 iulie 2017, a depus la I.P. Buiucani o cerere
prin care a solicitat organelor de drept să întreprindă măsuri pe marginea ocupării
abuzive a spațiului de uz comun (debara) de către vecinul din ap.8.

Totodată, a afirmat reclamantul că la 11 august 2017, I.P. Buiucani a întocmit procesul-verbal privind actele constatate, prin care a verificat la fața locului deja declarațiile lui Vitalie Vieru.

La data de 11 august 2017, comisarul-șef al I.P. Buiucani, Lilian Pascaru a întocmit un raport pe marginea cererii depusă de Ion Preda.

În aceeași zi, la 11 august 2017, I.P. Buiucani a emis o încheiere prin care s-a dispus de a înceta examinarea materialului de mai departe.

A notat reclamantul că organele de poliție au informat reclamantul că nu pot interveni pe marginea acestui caz, unica soluție de revendicare a drepturilor încălcate fiind înaintarea unei acțiuni civile în instanța de judecată.

A mai susținut reclamantul că la 26 iulie 2018, Ion Preda a expediat în adresa lui Vitalie Vieru o somație prin care a solicitat eliberarea/deblocarea spațiului de uz comun și eliberarea/deblocarea accesului la țeava pentru evacuarea gunoiului de la etajul 2 al blocului locativ respectiv.

A subliniat reclamantul că somația dată a fost recepționată de către pârâtul Vitalie Vieru la data de 14 august 2018.

Subsecvent, a menționat reclamantul că la 09 august 2018, executorul judecătoresc Valentina Anghel a întocmit actul de constatare a faptelor și stărilor de fapt nr. 011a-11/2018 prin care a constatat că în debaraua de pe coridorul de la etajul 2 al blocului locativ amplasat în mun. XXXXX, str. XXXXX, peste tot sunt depozitate lucruri/obiecte. Pentru serviciile executorului judecătoresc, reclamantul Ion Preda a achitat onorariul în mărime de 800 lei.

A solicitat reclamantul obligarea pârâtului Vitalie Vieru să elibereze spațiul de uz comun și debaraua ocupată abuziv, situată în mun. XXXXX, str. XXXXX, încasarea din contul lui Vitalie Vieru în beneficiul lui Ion Preda a sumei în mărime de 20 000 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În contradictoriu, Vitalie Vieru a depus cerere reconvențională împotriva lui Ion Preda, C.C.L. nr. 144 cu privire la eliberarea spațiului de uz comun, dezinstalarea ușii, repararea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 03 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea inițială și cea reconvențională au fost admise parțial.

Se obligă Vitalie Vieru, să elibereze și să nu interzică, prin orice mijloace, accesul în spațiul de uz comun (debara) în care sunt amplasate țeava de evacuare a deșeurilor și țeava de evacuare a apelor pluviale, din casa scării apartamentelor 5, 6, 7, 8, al casei de locuit situată în mun. XXXXX, str. XXXXX.

Se admite parțial acțiunea reconvențională depusă de Vitalie Vieru.

Se obligă Ion Preda, să elibereze și să nu interzică, prin orice mijloace, accesul în spațiul de uz comun (debara) în care sunt amplasate țeava de evacuare a deșeurilor și țeava de evacuare a apelor pluviale, din casa scării apartamentelor 5, 6, 7, 8, al casei de locuit situată în mun. XXXXX, str. XXXXX.

Se obligă Ion Preda, să dezinstaleze ușa metalică montată la etajul 2, între scări și ascensor, în spațiul comun de lângă apartamentele 5, 6, 7, 8, al casei de locuit situată în mun. XXXXX, str. XXXXX.

Se încasează de la Vitalie Vieru, în beneficiul lui Ion Preda, cheltuielile de judecată, compuse din taxă de stat, în sumă de 200 lei și din cheltuielile de judecare

a cauzei, suportate pentru asistență juridică, în sumă de 5000 lei și alte cheltuieli în sumă de 800 lei, iar în total, suma în mărime de 6000 lei.

Se încasează de la Ion Preda, în beneficiul lui Vitalie Vieru, cheltuielile de judecată, compuse din taxă de stat, în sumă de 100 lei și din cheltuielile de judecare a cauzei, suportate pentru asistență juridică, în sumă de 5000 lei, iar în total, suma în mărime de 5100 lei.

În rest, acțiunea inițială și acțiunea reconvențională se resping ca fiind neîntemeiate.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 29 noiembrie 2021, apelantul Ion Preda reprezentat de avocatul Andrei Briceac a declarat apel împotriva hotărârii din 03 noiembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea inițială să fie admisă integral, iar acțiunea reconvențională să fie respinsă.

Prin decizia din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de apelantul Ion Preda reprezentat de avocatul Andrei Briceac, a fost menținută hotărârea din 03 noiembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, Colegiul a constatat că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Analizând argumentele invocate în cererea de apel, în raport cu probele anexate la dosar și prevederile legii, ce guvernează raportul litigios, instanța de apel a conchis că, cererea de apel urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Colegiul a considerat necesar de a reitera că, vecinătatea este o stare de fapt care generează anumite drepturi și obligații pentru proprietarii bunurilor imobile de unde se pot produce influențe reciproce.

În același timp, Colegiul a ținut să remarce că abuzul de drept se săvârșește în cazul în care un proprietar își exercită în mod excesiv dreptul de proprietate și vecinătate.

Potrivit dispozițiilor art. 315 alin. (1) din Codul civil în redacția de până la 01 martie 2019, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului.

Conform art. 355 din Codul civil, în aceeași redacție, dacă într-o clădire există spații cu destinație de locuință sau cu o altă destinație având proprietari diferiți, fiecare dintre aceștia deține drept de proprietate comună pe cote-părți, forțată și perpetuă, asupra părților din clădire, care, fiind destinate folosinței spațiilor, nu pot fi folosite decât în comun. Raporturile prevăzute la alin. (1) se reglementează prin lege.

În corespundere cu art. 376 alin. (1)-(3) din Codul civil, dacă dreptul proprietarului este încălcat în alt mod decât prin uzurpare sau privare ilicită de posesiune, proprietarul poate cere autorului încetarea încălcării. El poate cere, de asemenea, despăgubiri pentru prejudiciul cauzat. Pot fi solicitate despăgubiri și în cazul în care nu se cere încetarea încălcării sau executarea acestei cerințe este

imposibilă.

Dacă există temeii de a presupune că se vor face încălcări ulterioare, proprietarul poate intenta o acțiune negatorie.

Dispozițiile alin. (1) și (2) nu se aplică dacă proprietarul trebuie, în temeiul legii și al drepturilor unor alte persoane, să admită influența asupra bunului.

Conform art. 1 din Legea condominiului în fondul locativ, proprietate comună reprezintă părțile dintr-o clădire, alte obiecte imobiliare aflate în proprietate, care nu sunt apartamente sau încăperi cu altă destinație decât aceea de locuință și care sunt destinate folosirii în comun de către toți proprietarii din condominiu.

Potrivit art. 5 din Legea condominiului în fondul locativ, proprietatea comună în condominiu include toate părțile proprietății aflate în folosință comună:

- terenul pe care este construit blocul (blocurile);
- zidurile;
- acoperișul;
- terasele;
- coșurile de fum;
- casele scârilor;
- holurile;
- subsolurile;
- pivnițele și etajele tehnice;
- tubulaturile de gunoi;
- ascensoarele;
- utilajul și sistemele ingineresti din interiorul sau exteriorul locuințelor (încăperilor) care deserveșc mai multe locuințe (încăperi);
- terenurile aferente în hotarele stabilite cu elemente de înverzire;
- alte obiecte destinate deservirii proprietății imobiliare a condominiului.

La caz, din actele cauzei rezultă că Ion Preda și Vitalie Vieru sunt vecini, potrivit actelor de constatare nr. 011a-11/2018 (f.d. 23) și nr. 069A-1/19 din 26 martie 2019 (f.d. 24-29) care nu au fost contestate și care se prezumă valabile până la proba contrarie, la etajul 2, între zona scârilor și zona ascensorului de către Ion Preda a fost montată o ușă metalică, fapt constatat și de către administratorul C.C.L. nr. 144, Piotr Volcov, iar Vitalie Vieru a interzis pentru alți proprietari de apartamente (nr. 6, 7, 8) accesul în spațiul de uz comun al casei de locuit din mun. XXXXX, str. XXXXX și anume în debaraua unde sunt amplasate țeava de evacuare a deșeurilor și țeava de evacuarea a apelor pluviale.

Iar, în condițiile în care proprietarii au pierdut posesia asupra bunurilor de uz comun în contextul normelor legale sus indicate sunt justificați legal să solicite eliberarea spațiului de uz comun.

Prin urmare, prima instanță corect a ajuns la concluzia precum că au fost afectate careva drepturi ale reclamantului-apelant Ion Preda în legătură cu posedarea de către intimatul Vitalie Vieru a debaralei din casa scării blocului locativ sus indicat, în care sunt amplasate țeava de evacuare a deșeurilor și țeava de evacuare a apelor pluviale, concomitent fiind afectate și careva drepturi ale intimatului Vitalie Vieru în legătură cu instalarea ușii metalice la etajul 2, între scări și ascensor, în temei legal fiind admise solicitările atât din acțiunea inițială cât și din cea reconvențională în partea eliberării spațiului de uz comun cu obligarea pe de o parte

a lui Vitalie Vieru să elibereze și să nu interzică prin orice mijloace accesul în spațiul de uz comun (debara) unde sunt amplasate țeava de evacuare a deșeurilor și țeava de evacuare a apelor pluviale, iar pe de altă parte obligarea lui Ion Preda să dezinstaleze ușa metalică montată la etajul 2 între scări și ascensor.

Totodată, Colegiul a apreciat ca fiind neîntemeiate cerințele de reparare a prejudiciului moral, corect fiind respins acest capăt de cerere atât din acțiunea inițială cât și din cea reconvențională.

În acest sens, instanța de apel a reiterat prevederile art.1422 alin. (1) din Codul civil, potrivit cărora în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Potrivit art.1398 Cod civil, prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune poate fi reparat exclusiv în cazurile prevăzute de lege.

Din sensul prevederilor legale citate rezultă că, prejudiciul moral se compensează numai în cazul provocării acestuia prin fapte ce atentează și lezează drepturile personale nepatrimoniale, adică prejudiciul este moral numai dacă este urmare a încălcării unor valori de aceeași natură.

În același timp, din norma de drept enunțată rezultă că, se admite repararea prejudiciului moral cauzat prin lezarea drepturilor patrimoniale numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Instanța de apel a precizat că odată ce prejudiciul este suferit din cauza unei fapte recunoscute de lege ca una care îndreptățește la repararea prejudiciului, ține de libertatea reclamantilor să scoată în evidență toate capetele de prejudiciu, adică toate formele în care ei au suferit din punct de vedere fizic și psihic.

La caz, Ion Preda, cât și Vitalie Vieru pretind că le-a fost lezat un drept patrimonial, caz în care repararea prejudiciului moral cauzat prin lezarea drepturilor patrimoniale se admite numai în cazurile prevăzute expres de lege.

Sub acest aspect, instanța de apel a apreciat ca fiind nejustificate cerințele de reparare a prejudiciului moral din acțiunea inițială și cea reconvențională, ori, la caz legea nu prevede posibilitatea reparării prejudiciului moral, iar așa fiind, această cerință nu este îndreptățită legal.

Așadar, Colegiul a conchis că pretențiile de reparare a prejudiciului moral formulate în prezenta speță sunt neîntemeiate, în temei legal fiind respinse.

Potrivit prevederilor art. 94 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată.

Subsecvent, Colegiul a menținut hotărârea primei instanțe și în partea cheltuielilor de judecată, fiind o cerință subsecventă celei principale, care poartă soarta cerinței de bază.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

În contextul dat, reieșind din dovezile prezentate de către avocatul

reclamantului în cumul cu materialele cauzei, Colegiul a conchis că reclamanții sunt îndreptățiți să pretindă cheltuielile de asistență juridică în cuantumul admis de instanța de fond, a câte 5000 lei fiecare, sumă necesară, reală și rezonabilă pentru cheltuielile de asistență juridică suportate.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de apel depusă de apelantul Ion Preda reprezentat de avocatul Andrei Briceac, cu menținerea hotărârii din 03 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 03 august 2022, recurentul Ion Preda, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 03 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii inițiale și respingere integrală a acțiunii reconvenționale, cu dispunerea încasării taxei de stat (la depunerea cererii de apel și cererii de recurs) din contul lui Vitalie Vieru în beneficiul lui Ion Preda.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că atât instanța de fond cât și instanța de apel la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor legale aplicabile speței.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 29 august 2022 (f.d. 171), instanța de recurs a comunicat intimaților recursul depus, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 27 septembrie 2022, reprezentantul intimatului Vitalie Vieru, avocatul Vitalie Țurcan, a solicitat de a considera recursul declarat de recurentul Ion Preda, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 17 mai 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 03 august 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea prin intermediul oficiului poștal și poștei electronice, a copiei deciziei integrale participanților la proces la 01 august 2022, conform scrisorii de însoțire (f.d. 151). Astfel, cererea de recurs declarată este depusă în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de recurentul Ion Preda, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de recurs declarată de recurentul Ion Preda, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de prima instanță și instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII, Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra

Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibilă cererea de recurs declarată de recurentul Ion Preda.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de recurentul Ion Preda, împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat